:נמ"לו:

ב ב מיי׳ שם פ״ו הלכה י:

תורה אור השלם

ו. ועשה הכהו אחר

ר וְצְּשָׁרוֹ תַּבְּתֵּן בְּּעְלָה וְבַפֶּר עְלָיוֹ מַאֲשֶׁר חְטָא עַל הַנְּפֶשׁ וְקִדִּשׁ אֶת

2. והזיר ליי את ימי נזרו

וְהַבִּיא בֶּבֶשׁ בֶּן שְׁנְתוּ לְאָשָׁם וְהַיָּמִים לְאָשָׁם

ְלְאָשֶׁם וְתַּיְבִּים הָרְאשׁנִים יִפְּלוּ כִּי טְמֵא נִזְרוֹ: במדבר ו יב

נוסחת הריב"ן

או אם אשמו לה׳ וגו׳:

ב] דורון בעלמא ואשם אינה זריכה להביא כדלקמן באידך פרקין שאין אשם בא אלא

במקום שיחול עליו נזירות אחרת ל"א אמר רב חסדא

כו' והשאר לימא: גז על

הס"ד: ד] קסבר מיעקר:

הן דמיימי: ון לאו: זן לא

מתיים דהם לם מתיים ליה

משום נזירות: ח] ואנן היכי

משמע לו בנזיר טהור:

לר"א: ט] ובדין: י] טמא כמו

בומן: כ] כשמר: ל] הוה ליה: מ] דחיילה:

מוסף רש"י

מביאה חטאת העוף.

דאפילו אמריטן דתיהוי כחטאת שמתו בעליה, כיון דבעל מיעקר עקר לה לא אשכחן בה דתיזיל למיתה

נוזיר כתיב, מאשר חטא

על הנפש. משמע שמטח

בלי הגפש. תפתע סוקה ננפס אדס (ב"ק צא:). וכי באיזו נפש חטא זה. מי

סרג שנמכל מוטל וחנוויח

מן היין. שאין מלוה ללער

בן היקן. שמין ונחים נענע עלמו, כדלמריגן (הוריות י:) לדיקי אי אכלי האי עלמא מי סני להו (תענית יא.). הדרן עלך מי שאמר

פי' הרא"ש (המשך)

שהוא ע"י פתח חרטה

מעיקרו: עולת העוף נמי

תייתי. וה"ה אשם נמי דהא

נטמאה קודם שהפיר לה

ועושה הנדר

כב.). וכפר עליו

ראשו בַּיוֹם הַהוּא:

ים.

מסורת הש"ם

ג) לעיל ג. לקמן כב. ב"ק לא: נדרים י. תענית יא. שבועות ח. סוטה טו. [כריתות כו.], ד) [על דרך זה סוכה יד: מגילה כג. יום סוכה יד. מגינה כג. סנהדרין י:], ד) [לעיל יח:], 1) [דף טו: ד"ה יצא], 1) צ"ל

הנהות הב"ח (h) רש"י ד"ה אמר שמואל וכו׳. כדפרישית לעיל:

גליון הש"ם

גמ' אימתי הזיר בזמן שהביא. כעין זה הוריות דף ינ ע"ל וילק משום

:דוימשק הגהות מהר"ב

רנשבורג רש"י ד"ה לשון אחר וכו׳ ר׳ ישמעאל היא. נ״ב עי׳ א״מ: ב] תום׳ ד״ה (בדף החודם) ורבנו עולה לא בעיא מעוט וכו׳ וי״ל משום דרבי לא אדכר במילחיה כ״א דבהבאת מלות כ״א דבהבאת נמחק. ונ״ב אלא ביום הבאת כל״ל א"מ: ג] ד"ה תלמוד לומר והית והביא וכנות לוות לאו ההיא וכוי. נ"ב עי א"מ: ד] ד"ה אמר רב מסדא ר' ישמעאל היא וכו' לפי שמלינו בעלמא חטאת עוף כל"ל: ה] ד"ה סבר כר"א הקפר וכו' על הספק א"כ. תיבת א"כ נמחק. ונ"ב אבל: ו] ד"ה המלער עלמו מכל דבר וכו' ודוקא אם נטמאה אבל אם לא נטמאה וכו׳ משום שאם נה נטננהה זכו ננסום סחם לא הפר לה תביא וכו' כצ"ל: ז] ד"ה לא אמר כו' שמנה ימים שנים. כאן הס"ד ואח"כ מה"ד אלא בטמא שנדר וכו' ואהא

הגהות התוספות

קאמר קרא כל"ל:

1. תיבת כ"א נמחק. 2. ל"ל והזיר בומו שהביא. ואי מההוא הו"א לרצות כו'. 3. חיבת מייתי נמחק. 4. ז"ל נטמאת. 5. ז"ל מ"מ לא. 6. ל"ל דלא למיתני. 7. ל"ל לאפוקי מר" אליעזר. 8. ג"ל הך. 9. ג"ל שימנה. 10. ג"ל דהא לרבנן

פי' הרא"ש

דורון בעלמא היא דאינה מכפרת בשום מקום: מאי טעמא דרבנן. בשלמא לו טעמא דרבון. בשלמא ה לר"א אתה ההוא ורבי שמעאל אמר והזיר והביא אימתי והזיר בזמז שהביא. איכוני וווויו בומן שהביא. וההוא אתא למי' אע"פ שלא הביא עולתו דאי לא כתיב אלא והזיר והביא

מ"ל והזיר. לה' את ימי נזרו והביא או [כבש בן שנתו לאשם] לפיכך הקדים הכתוב והזיר להבאת אשמו לומר לך אע"פ שלא הביא הזיר אימתי הזיר. אימתי מתחיל למנות ימי נזירות בזמן שהביא: מאן סנא להא דת"ר האשה שנדרה כו' ואינה מביאה עולת העוף. למאן

אינטריך למיתני דאינה מביאה עולת העוף: אמר רב חסדא ר' ישמעאל היא. דלדידיה חשיב ליה עולת העוף דאי לרבנן לא אילטריכא ליה למיתני שאינה מביאה עולת העוף דהא אמרינן עולת העוף לא מיעכבא דלא אמיא אלא משום דורון בעלמאף בופשיטה שחינה לריכה להביה: לשון אחר אמר לנו המורה אמר רב חסדה אן ר' ישמעהל היה ומהי קסבר כו': מיגו גייו. דמהשתא ואילד לא מיחייבא בנזירות עולת העוף נמי לייתי גו: לעולם דו מיעקר עקר. והאי פודמביאה חטאת העוף יולא משום נזירות אלא משום שנזרה עלמה מן היין: וסבר לה כרבי אלעור הקפר. אבל עולת העוף לא שאתיא ליה אלא משום נזירות והילכך מיתוקמא לה כר' ישמעאל ולא כרבנן דאי רבנן כיון דאמרי משום דורון בעלמא קמייתי ליה ולא משום נזירות הכא נמי מלי מייתי ליה ולית ביה משום הבאת חולין לעזרה אבל לרבי ישמעאל כיון דמשום חובה קמייתי ליה ובעל מיעקר עקר ליה אי אפשר ליה להביא עולם העוף דאי מייתי ליה נמצא שמביא חולין לעזרה: והא האי קרא בנזיר טמא לחיב ואנן שאפילו נויר טהור קחמרינן. דקרי חוטח משום שליער עלמו מן היין: לר"ה הקפר נזיר טהור נמי הוי חוטא. שודין הוא דהוה ליה למיכתביה להאי וכפר עליו מאשר חטא על הנפש במיר טהור והאי דכתביה במיר טמא הואיל ושנה בחטא שכבר הזיר עלמו מן היין ועכשיו שונה בחטא שהיה לו להזהר מן הטומחה ונטמח: משום דיצח. בתמיה חל עליו נזירות והא הוי

טמא יו בזמן שעמד בבית הקברות: אמר שמואל לגון שילא והוה כו'. (מ) כדמפרש לעילוי: ואלא כי נכנס. ונטמא אמרינן דעולין לו מן המנין וחל עליה מירות דטהרה הא לא נכנס והוי טהור אין עולין לו מן המנין ולא חיילא עליה וזירות דטהרה אדרבה כי לא נכנס והוי טהור כ"ש דחל עליה נזירות דטהרה: אלא אפילו נכנס. דס"ד דכיון דנכנס הו"ל כמעיקרו סשנזר והוא בבית הקברות ולא יהו עולין לו מן המנין ולא חיילא עליה נזירות דטהרה קמשמע לן כיון שילא והזה ושנה וטבל לודהו"ל נזיר טהור מוחיילא עליה מירות דטהרה ואי הדר איטמי מביא קרבן טומאה:

אמר

ת"ל והזיר והביא אט"פ שלא הביא הזיר רבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקה אומר והזיר והביא •אימתי הזיר בומן שהביא מאן תנא להא †דת"ר אשה שנדרה בנזיר ונטמאה ואח"כ הפר לה בעלה מביאה חטאת העוף ואינה מביאה עולת העוף אמר רב חסדא ר' ישמעאל היא מאי קסבר אי קסבר בעל מיעקר עקר חמאת העוף נמי לא לייתי אי קסבר בעל מיגז גייז עולת העוף נמי לייתי לעולם קסבר בעל מיעקר עקר ור' ישמעאל סבר לה כר' אלעזר הקפר מדתניא ר' אלעזר הקפר ברבי אומר מה ת'"ל יוכפר עליו מאשר חטא על הנפש וכי באיזו נפש חטא זה אלא שציער עצמו מן היין וק"ו ומה זה שלא ציער עצמו אלא מן היין נקרא חומא המצער עצמו מכל דבר על אחת כמה וכמה והא בנזיר ממא כתיב ואנן אפילו נזיר מהור האמרינז הסבר ר' אלעזר ההפר נזיר מהור נמי חומא הוא והיינו מעמא דכתיב בנזיר ממא הואיל ושנה בחמא: יצא ונכנם עולין לו מן המנין: קתני עולין לו מן המנין משום דיצא חל עליה נזירות אמר שמואל יכגון שיצא והזה ושנה ומבל אלא נכנם הוא דעולין לו מן המנין לא נכנם אין עולין לו מן המנין לא מיבעיא קאמר לא מיבעיא יצא אלא אפילו נכנם עולין לו מן המנין אמרו ליה רב כהגא ורב אסי לרב "מ"מ לא מפרשת לן כהלין מילי אמר להון אמינא דלמא לא צריכיתו: ר"א אומר לא בו ביום שנאמר יוהימים הראשונים יפלו עד שיהיו ימים ראשונים: אמר עולא לא אמר רבי אליעזר אלא בממא שנזר

וי"ל משום דרבי לא אדכר במילתיה ב] כ"או דבהבאת קרבן הכתוב מדבר משמע דלא קפיד עליה אלא איום שמיני ולמעוטי שביעי דבר פלוגתי׳ אבל הני תנאי מפרשי דמיחל נזירות תלוי בקרבנות עלמו למר כדאים ליה ולמר כדאים ליה: ת"ל והזיר והביא אשמו אע"פ שלא הביא אשמו והזיר. פירוש חייל

עליה נזירות טהרה דבהכי מישתעי קרא וא"ת אם כן לרבנן ההוא למה לי תיפוק ליה מוחזיר ברישה והדר והביא בן וי"ל אי לאו ההוא הוה דרשינן והזיר]º לרבות אע"פ שלא הביא עולתו ולעולם אשם מעכב כתב רחמנא ההוא ומגלי דאית לן למדרש והזיר אע"פ שלא הביא ומש"ה לריכי למיכתב תרתי: ונשמאה. והפרישה שתי תורים אחד לעולה ואחד לחטאת ואשם בהמה להביא קרבנות נזיר טמא ואח"כ היפר לה בעלה ונמלא שהנדר נעקר למפרע וכאילו לא היתה נזירה כלל מביאה חטאת העוף [ואינה מביאה] עולת העוף כדמפרש ואזיל: אמר רב חסדא ר' ישמעאל היא. דמרבה לעיל מההוא אע"פ שלא הביא עולתו אלמא עולת נזיר לאו דורוז הוא וכפרה תלויה בה דאי כרבנן דחמרי לעיל עולה דורון הוא אמאי לא תביא עולת העוף אע"פ דהפר לה בעלה ואינה נזירה אין כאן חולין דכל אימת שמלי לאיתויי מייתיב דורון וחלחן ודחי רבי ישמעחל היח דסבירא ליה עולה דנזיר לאו דורוז הוא ואם תאמר כ"ש דחטאת נמי לאו דורון הוא והיכי מייתי חטאת כי הפר לה ואין כאן מירות למפרע וי"ל משום דבסמוך מוקמינן לה כר"א הקפר דלריכה כפרה על שהפרישה עלמה מן היין ואע"ג שהפר לה הילכך חטאת מייתי לפי שמלינו בעלמה חטחת דן בחה על הספק גם כאן בעלילה כל דהוא מביאה חטאת העוף אבל עולת העוף כיון דלאו

דורון הוא לא מציא לאתויי כיון דהיפר לה צעלה: [אי קסבר בעד] מיעקר אבל בנזיר מהור שנממא אפילו יום אחד סותר קעקר. [נמצא] שלא חל עליה נזירות מעולם חטאת העוף נמי לא תייתי: ראר בעד מיגו גייז. פירוש מכאן ולהבא עולת העוף נמי תייתי

דהא אתמול כי נטמא מירה היתה ולקמן מיבעיא לן באידך פירקין (דף כא:) אי מיעקר קא עקר אי מיגז גייו: לעולם קסבר מיעקר קא עקר. דחי מיגז גייז עולת העוף וחשם בעי חיתויי: בר"א הקפר. דאף נזיר טהור חוטא הוי הלכך זאת שנטמאה כמו כן בעיא כפרה דמלינו חטאת העוף באה על הספק הואס כן עולה לא מייתי: המצער עצמו מכל דבר על אחת

במה ובמה. אלמא חוטא הוא לכך מייתי חטאת העוף ודוקא אם נטמאה אבל אם לא נטמאה והפר לה בעלה נהי נמי דבעיא כפרה

על שליערה עלמה לא: חביא כלום משום שאם לא היפר [לה] ין מביאה חטאת בהמה שאינו בא על הספק ואם כן עתה כשהיפר לה לא תביאנו וחטאת העוף לא מציא לאתויי כיון דמעיקרא אי לא היפר לה לא היתה מביאתו א״כ כשהיפר לה לא ניתן לה דין חדש: ראבן אפידו גזיר מהור קאמריגן. כלומר אית ליה לר"א הקפר בעלמא דאפילו נזיר טהור חוטא דבעלמא מייתי ליה אנזיר טהור וגם הק"ו שלו שייך גם נמיר טהור: דקייבן שעמא דבתיב קרא בנויר שמא הואיל ושנה בחמא. שלה מהר מטומה והאריך לער

על לערו מלהנות מיין: כקתבר יוצא ונכנם. וקס"ד אפילו חוך שבעה משום הכי פריך משום דילא חייל עליה וזירות ומשני כגון שילא והזה ושנה וטבל ואיירי אפילו בשביעי דחייל עליה בשביעי טהרה משום דנדר בטומאה ולא בעי איתויי קרבן טומאה בשמיני: לא גבגם אין עודין. בחמיה אדרבה כי לא נכנס טפי סלקי ליה ממניינא ול"ע דלא סגי למיתנים ונכנס משום דפליג ר"א ואמר לא בו ביום וי"ל מכל מקום לא הוה לריך למיתני (אינו) עולה מן המנין לאפוקיד וה"ל למיתני ילא [ונכנס] מביא קרבן טומאה: הבר גרסיגן לא מבעיא יצא כל אותו היום אלא אפילו נכנם בו ביום. דסד"א לא סליק ליה (מד)⁸ מקלת טהרה משהוה עד שנטמא: לא אמר רבי אליעור. דגעינן שמנהº ימים שנים יו אלא בטמא שנדר כלפי דאמר קרא כי טמא וזרו משמע דבטומאה נדר ואהא קאמר והימים הראשונים יפלו דבעינן ימים שנים לריך עיון מנלן למידרש הכי אליבא דר״א דהא דרבנן דלא דרשינן ימים שנים לא מיפלג קרא בין טמא שנדר לטהור שנדר:

> י לא כתיב אלא ביום ההוא הוה אמינא אע״פ שלא הביא כלל מקרבנותיו: האשה שנדרה בנזיר ונטמאה והפרישה ב׳ תורים יא היב את דב ה ווהאות היב הא הכי פליית ובה אכי הקיבות ביו. היבות היבה ולבטאות היבות הביו הבטאות היבות ביו. הבטא ראשם ואח"כ הפיר לה בעלה: ר"י בנו של ר"י כן ברוקה היא. דכבר דעולה מעיקי ניוי הריא הלכך כי הפיר לה בעלה ותבטיל נדרה ואינה מביאה עולת העוף. אבל חטאת העוף מביאה כדמסיק דרבי אלעזר הקפר היא דאי כרבנן כיון דאמרי דעולה דורון הוא אף כי הפיר לה בעלה גמי מתיא: בעל מעקר עקר. עוקר הגדר מעיקרו כמו התרת חכם. ובפרקי 'דלקמ' מבעיא לן. חטאת העוף גמי לא לייתי דהוי כאילו לא נדרה כלום: בעל מיגז גייז. חותך הגדר מכאן ולהבא ולא דמי להתרת חכם

י טומאה קא אתו ולא לצורך הכשר נזיר טהרה: ס״ל חוטא הוא מחמת שציער עצמו מן היין. הלכך זאת . שנטמאה אע״פ שהפ הבעל ומעקר עקר כיון שנתחייבה חטאת העוף ומצינו בעלמא שבקל חטאת . דחטאת העוף בא על הספק זאת נמי מביאה העוף לכפר עליה וכן

. מפרש טעמא בפרק בתרא

דחטאת העוף . הספק ואנז אפילו בנזי׳ טהור קאמרינז מדמפרש ר״א הקפר טעמא דחטא בשביל שציער עצמו מז הייז. והיינו אי נזי׳ טהור יוטפק ואנק הל רבני טוווי קאהו כן מו שכור יח איקשה במא הואס בכל יש בינ בכנו בן דריך והיה אך כי טוווי 2) ואניים שלא הזה ושנה וטבל: הא לא נכנס אין עוליי לו כ"ש אם לא נכנס והוא סהור שעוליי לו: לא מבעיא קאמר?! ומשאמר זה דבר פשוט הוא דמוכחא מתניי משום פלוגתי דרי אלעזר נקטיה דאמר לא בו ביום: אלא בטמא שנזר. בטמא שהתחיל למנות נזיר בטהרה ונטמא בז' שאינו מביא קרבן טומאה: אבל נזי' טהור וכו' טהור שקבל עליו נזי' ונטמא אף . ביום א׳ סותר 7) היכה דכתיב והימים הראשונים יפלו כי טמא נזרו דוק׳ בטמא שנזר בעי׳ ימים הראשונים:

א) נראה דלייל בשלמא לרייא מפיה ליה מההוא: ורבי ישמעאל בנו של ריב"ב אומר: בן צ"ל משום דיאא חל עליה מירום. ואע"פ כיי: גו צ"ל ומה שאמר זה אף דדבר פשוט הוא מוסרא ממסני דמשום פלוגמא: ד) נראה דלייל דכי כמיב והיימים כיי כי טמא נזרו בטיר טמא כיי וה לבר